

Великоолександрівський районний суд Херсонської області

Справа № 650/878/24

Проведення № 1-кр/650/162/26

ВИРОК

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

03 квітня 2026 року сесією Велика Олександрівка

Великоолександрівський районний суд Херсонської області в складі:

головиного судді ОСОБА_1,

за участю секретаря судового засідання ОСОБА_2,

за участі прокурора ОСОБА_3,

захисника ОСОБА_4,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду сесією Велика Олександрівка Херсонської області, в порядку спеціального судового провадження (in absentia), об'єднане кримінальне провадження № 12025230000000106 та № 42023230000000167 за обвинуваченням:

ОСОБА_5 – ІНФОРМАЦІЯ_1, громадянина України, уродження м. Херсона, адреса проживання (останнє відоме): АДРЕСА_1, документального паспортом громадянина України серії НОМЕР_1 від 11.06.2007, раніше не судимого,

у виненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 7 ст. 111-1, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України,

ВСТАНОВИВ:

ОСОБА_5, з метою встановлення контролю на території тимчасово окупованого Біосферного заповіднику «Асканія-Нова» імені Ф.Е. Фальц-Фейна Національної академії аграрних наук України, який являє собою природоохоронну, науково-дослідну установу міжнародного значення і входить до складу природно-заповідного фонду України, та нестворені особи з числа військових РФ відомості «Випуски із Єдиного державного реєстру юридичських осіб» за № ЮЄ9965-23-159830620 від 17.11.2023, створили незаконну державну установу, так звані «Государственное автономное учреждение «Биосферный заповидник «Аскания-Нова», який знаходиться за юридичною адресою «Херсонська область, м-рн Каховський, с.п. Асканія-Нова, пгт. Асканія-Нова, ул. Паркова, д.15», який є природоохоронною, науково-дослідною та освітньо-просвітницькою Установою, здійснюючи охорону природних територій з метою збереження біологічного різноманіття і підтримання природних комплексів та об'єктів заповідника. ОСОБА_5, об'єднав посаду головного державного інспектора спеціальної державної інспекції Установи, в області охорони навколишнього середовища, яка здійснює охорону комплексів та об'єктів на території заповідника, та здійснює безпосереднє керівництво діяльністю охорони території та операціями підрозділом.

ОСОБА_5, зв'язавшись громадянину України, будучи об'єктом висноження воєнного стану в Україні, розуміючи факт наявності збройного конфлікту на території країни та ведення РФ агресивної війни проти України, захоплення та подальшого утримання РФ території Херсонської області, зокрема, обласного центру м. Херсона, а зв'язавшись на ній державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та іншими об'єктами, усвідомлюючи проведення агресивної діяльності проти України представниками спецслужб, правоохоронних органів державної влади РФ з метою утворення, функціонування та утримання на території Херсонської області та, зокрема, селища міського типу Асканія-Нова, Каховського району, Херсонської області, окупційного адміністративно-територіального управління РФ систем органів державної влади РФ, у тому числі правоохоронної, задіяння становлення і змінення окупційної влади та недовірених контролю української влади, у порушення вимог ст. 65 Конституції України, якого передбачено обов'язок громадян України щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, перебуваючи на тимчасово окупованій території селища міського типу Асканія-Нова, Каховського району, Херсонської області, у період тимчасової окупації території Херсонської області, але не пізніше 07.03.2023 (більш точні дата, час та місце у ході досудового розслідування не встановлено), добровільно об'єднав посаду державної в незаконно створеній державній установі пов'язав з виконанням організаційно-розпорядчих, адміністративно-господарських та правоохоронних функцій, у так званому «Государственном автономном учреждении «Биосферный заповидник «Аскания-Нова», яка фактично є державною установою Біосферний заповідник «Асканія-Нова» імені Ф.Е. Фальц-Фейна Національної академії аграрних наук України, створеною та діючою відповідно до національного законодавства України.

Обійнявши вказану посаду ОСОБА_5 у межах своїх повноважень виконує покладені на нього функціональні обов'язки з організації роботи незаконної створеної Установи, та правоохоронні функції в частині охорони природних територій заповідника.

Таким чином, дії обвинуваченого ОСОБА_5, судом кваліфіковано за ч. 7 ст. 111-1 КК України як добровільне зайняття громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території.

Крім того, ОСОБА_5, не пізніше 07.03.2023 (точної дати та часу досудовим розслідуванням не встановлено), зареєстровано юридичну особу «Державна автономна установа «Біосферний заповідник «Асканія-Нова». Утворюважено особою, яка має право діяти без довіреності від юридичної особи, зазначено директор ОСОБА_5.

Відповідно до «Випуски із Єдиного державного реєстру юридичських осіб» за № ЮЄ9965-24-79580310 від 21.06.2024, яка була сформована з використанням сервісу «Надання відомостей з ЄРЮЛЕГРІП», розміщеного на офіційному сайті «Федеральна податкова служба Росії», що засвідчено електронним підписом «Міжрегіонального інспекцією податкової служби по центральній обробці даних», встановлено, що «Управлінням Федеральної податкової служби по Херсонській області» 07.03.2023 зареєстровано «Державна автономна установа «Біосферний заповідник «Асканія-Нова», що знаходиться за юридичною адресою Херсонська область, м.о. Чаплинський, селище Асканія-Нова, вулиця Паркова, будинок 15.

Директором «Державна автономна установа «Біосферний заповідник «Асканія-Нова» призначений ОСОБА_5, якого представниками окупційної влади наділено адміністративно-розпорядчими функціями та повноваженнями.

ОСОБА_5, будучи об'єктом міжнародної збройної конфлікції між Україною та Російською Федерацією і користуючись тим, що внаслідок збройної агресії РФ тимчасово окуповано територію Херсонської області, усвідомлюючи свою роль, як представника окупційної влади, під час виконання своїх повноважень так званого директора «Державної автономної установи «Біосферний заповідник «Асканія-Нова», за попередньою змовою з посадовими особами Державного природного біосферного заповідника «Ростовський» та Асоціації зі збереження та відновлення рідкісних та зникаючих видів тварин «Жива природа степу» (далі – сторони угоди), не пізніше 01 грудня 2023 року (більш точні дата, час та місце у ході досудового розслідування не встановлено), не маючи законних повноважень, без волеї необхідності, уклад угоди, які передбачали незаконну передачу тварин Заповідника.

Після чого, не пізніше 01 грудня 2023 року (більш точні дата, час та місце у ході досудового розслідування не встановлено) на виконання зазначених угод, ОСОБА_5, за попередньою змовою з вищезазначеними особами організував вивезення з Державного природного біосферного заповідника «Ростовський» та Асоціації зі збереження та відновлення рідкісних та зникаючих видів тварин «Жива природа степу» 2-х особин зебри Чапмана, 2-х особин білого американського, 2-х особин кішки Пржевальського (записені до Червоної Книги України, і захищені Законом України про Червону Книгу (стаття 5 Закону «Об объектах Червоной книги Украины» належать до природних ресурсів загальнодержавного значення і підлягають особливій охороні на всій території України)), 2-х особин оленя Давида, чим завдало збитків Заповіднику в розмірі 17 954 450 грн.

В подальшому ОСОБА_5, усвідомлюючи свою роль, як представника окупційної влади, під час виконання своїх повноважень, так званого директора «Державної автономної установи «Біосферний заповідник «Асканія-Нова», за попередньою змовою з засновником зоопарку «Саака» (м. Лтв. Автономна Республіка Крим) та парку левів «Тайган» (Белогорський район, Автономна Республіка Крим) особою відносно, якого матеріали виділені в окреме провадження, матеріали стосовно якого виділені в окреме кримінальне провадження, 09 жовтня 2023 року, не маючи законних повноважень, без волеї необхідності, уклад угоди, які передбачали незаконну передачу тварин Заповідника.

Після чого, ОСОБА_5, на виконання зазначених угод, за попередньою змовою з особою відносно, якого матеріали виділені в окреме провадження, не пізніше 07 березня 2024 року (більш точні дата, час та місце у ході досудового розслідування не встановлено) організував вивезення з території Заповідника до парку левів «Тайган», 3-х дорослих особин сірої української породи великої рогатої худоби, чим завдало збитків Заповіднику в розмірі 4 256 550 грн.

Крім того, ОСОБА_5, за попередньою змовою з особою відносно, якого матеріали виділені в окреме провадження, не пізніше 24 квітня 2024 року (більш точні дата, час та місце у ході досудового розслідування не встановлено) організував вивезення з території Заповідника до парку левів «Тайган» 3 особин зебри Чапмана, чим завдало збитків Заповіднику в розмірі 18 918 000 грн.

Таким чином, ОСОБА_5, за попередньою змовою з особою відносно, якого матеріали виділені в окреме провадження, не пізніше 27 червня 2024 року (більш точні дата, час та місце у ході досудового розслідування не встановлено) організував вивезення з території Заповідника до парку левів «Тайган» 7 особин зебри Чапмана, чим завдало збитків Заповіднику в розмірі 44 142 000 грн.

Згідно дії так званого директора Державної автономної установи «Біосферний заповідник «Асканія-Нова» ОСОБА_5 щодо незаконної передачі тварин, що описані вище, є незаконним розглянутою Заповідника, який є науковою установою та захищений статтею 56 IV Гаазької Конвенції від розграбування, чим завдало Заповіднику збитків на загальну суму 85 271 000 грн.

ОСОБА_5, спрямовані на передачу тварин російським заповідникам є воєнним злочинним розграбування і порушенням статті 33 IV Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, а також статей 21 і 56 IV Гаазької Конвенції від 18.10.1907 про закони і звичаї війни та статті 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Таким чином, дії обвинуваченого ОСОБА_5, судом кваліфіковано за ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України як порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, що винене за попередньою змовою групою осіб (у редакції статті 28-1 Закону України № 42023230000000167 від 09.10.2024).

Досудове розслідування по кримінальному провадженні № 12025230000000106 та № 42023230000000167 за підозрою ОСОБА_5 у виненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 7 ст. 111-1, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, здійснювалось в порядку спеціального досудового розслідування на підставі ухвали слідчого судді Заповідного районного суду м. Миколаївна від 28.01.2024 року та ухвали слідчого судді Херсонського міського суду Херсонської області від 29.01.2025 року.

Таким відповідно до ухвал Великоолександрівського районного суду Херсонської області від 16 червня 2025 року та 10 жовтня 2024 року, здійснено спеціальне судове провадження за відсутності обвинуваченого ОСОБА_5 (in absentia), який показав суду не надавав та від якого будь-яких клопотань на адресу суду не надходило.

Відповідно до ухвали Великоолександрівського районного суду Херсонської області від 16.06.2025 року кримінальне провадження № 12025230000000106 від 24.01.2025 року за обвинуваченням ОСОБА_5 у виненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, об'єднане кримінальним провадженням № 42023230000000167 від 27.03.2023 року за обвинуваченням ОСОБА_5 у виненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Відповідно до ч. 5 ст. 374 КПК України, у разі укладення вироку за наслідками кримінального провадження, у якому здійснювалось особливе досудове розслідування або спеціальне судове провадження (in absentia), суд окремо обгрунтовує, чи були здійснені стороною обвинувачення всі можливі передбачені законом заходи щодо отримання прав підрозділового чи обвинуваченого в межах повноважень, передбачених статтею 374 КПК України.

Згідно із ч. 2 ст. 7 КПК України зміст та форма кримінального провадження за відсутності підрозділового або обвинуваченого (in absentia) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, зазначеним у частині першій цієї статті, з урахуванням особливостей, встановлених законом.

Прийнявши рішення щодо проведення спеціального досудового розслідування та проведення розгляду за процедурою in absentia, слідчий суддя виходив із того, що інкриміновані обвинуваченому злочини та його повеління відповідають вимогам, зазначеним у ч. 2 ст. 297-1 КПК України. Положення закону щодо здійснення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження не визнає неконституційними і в такій, що узгоджується зі стандартами, визначеними у Резолюції (75) 11 Комітету Міністрів Ради Європи щодо критеріїв, які регламентують провадження, що здійснюються за відсутності обвинуваченого. Ця відповідно до рекомендацій Комітету Міністрів Ради Європи важливою умовою застосування спеціального досудового розслідування та спеціального судового розгляду є те, щоб під час спеціального досудового розслідування або спеціального судового провадження було забезпечено процесуальні права та гарантії осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, зокрема, прав обвинуваченого в тому, щоб бути присутнім на суді, а також право на захист і бути присутнім на суді.

Повість про вилучення ОСОБА_5, повідомлення останньому про підозру, зміну підозри, повідомлення про початок здійснення спеціального досудового розслідування надіслати та публікувати відповідно до вимог КПК України, шляхом публікування на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора та на статі судового розгляду - на офіційному веб-сайті Великоолександрівського районного суду Херсонської області. Також зазначені виклики здійснювались у засоби масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження - у газети «Урядовий кур'єр» в рубриці «Оголошення». Копії процесуальних документів, що підлягають врученню обвинуваченому, на виконання вимог ч. 2 ст. 297-5 КПК України надіслані захиснику.

Після вручення ОСОБА_5, підозри у виненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, згідно доручення від 26 грудня 2023 року № 014-140005974 Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Кропивницькій області та Миколаївській областіх про залучення захисника, підозрюваному ОСОБА_5 було забезпечено захисника ОСОБА_6. Також захиснику надіслані копії процесуальних документів, що підлягали врученню обвинуваченому, на виконання вимог ч. 2 ст. 297-5 КПК України, що свідчить про дотримання прав підрозділового на захист в ході досудового розслідування.

Після вручення ОСОБА_5, підозри у виненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, згідно доручення від 05 листопада 2024 року № 002-210001073 Підсудного міжрегіонального центру з надання безоплатної правової допомоги про залучення захисника, підозрюваному ОСОБА_5 було забезпечено захисника ОСОБА_4. Також захиснику надіслані копії процесуальних документів, що підлягали врученню обвинуваченому, на виконання вимог ч. 2 ст. 297-5 КПК України, що свідчить про дотримання прав підрозділового на захист в ході досудового розслідування.

Враховуючи наведене та з урахуванням здійснення у даному кримінальному провадженні спеціального досудового розслідування і спеціального судового провадження, суд вважає, що стороною обвинувачення та судом вжито достатніх заходів щодо дотримання прав підрозділового та впадального обвинуваченого ОСОБА_5 на захист та доступ до правосуддя.

Всі наведені вище заходи врахував на те, що обвинувачений був поінформований належним чином про дати та час розгляду кримінального провадження, а також належним чином були дотримані його права на представництво у суді.

Зважаючи на специфіку вказаного судового провадження (ч.3 ст.323 КПК України), суд зберігаючи неупередженість та безсторонність, надає особливого значення охороні прав та законних інтересів обвинуваченого, як учасника кримінального провадження, які відбуваються за його відсутності, забезпечено повнотою та неупередженістю кожного розгляду з тим, щоб до обвинуваченого була застосована належна правова процедура в контексті принципів ст. 2 КПК України з дотриманням всіх загальних засад кримінального провадження з урахуванням особливостей, встановлених виключно законом. Ці особливості вимагають від суду належної оцінки кожного поданого доказу обвинувачення